

Verslag bespreking gemeente Maarssen en Erfgoedinspectie over de inspectie Instandhouding Rijksmonumenten d.d. 10 juli 2008

Aanwezig: Dhr. D. Boekhout en dhr. P. Vrakking (namens de gemeente Maarssen) en mw. B van den Berg en dhr. P. Noppers (namens de Erfgoedinspectie)

Opening en mededelingen

Dhr. Boekhout (hoofd Ruimte) begint het overleg met te melden dat de monumentenambtenaar die tijdens de inspectie in december 2006 voor de Erfgoedinspectie de contactpersoon van de gemeente Maarssen was, inmiddels korter is gaan werken en dat hij vooral op enkele cultuurhistorische projecten wordt ingezet.

Verder licht hij toe dat de werkwijze binnen de monumentenzorg in Maarssen mede naar aanleiding van het inspectierapport is aangepast:

- de monumentencommissie is sinds 1 juni 2008 ondergebracht bij *Welstand en Monumenten voor Midden Nederland*. Aan de commissie is een burgerlid uit Maarssen toegevoegd. Dit commissielid is tevens lid van de Historische Vereniging Maarssen maar is op persoonlijke titel in de commissie benoemd. Ambtelijke toelichting op de plannen in de commissie is mogelijk.
- De intake van vergunningaanvragen gebeurt nu door 4 plantoetsers. Eén daarvan heeft een korte cursus (4 dagen) op het gebied van monumentenzorg gevolgd.
- De begeleiding van de restauraties en het toezicht zal de buitenmedewerker op zich nemen. Ook deze medewerker gaat een korte cursus volgen, maar deze zal meer op de praktijk zijn gericht.
- Naast deze beide medewerkers is er een vacature voor een strategisch beleidsmedewerker. In verband met de capaciteit van de vorige monumentenambtenaar die nog enige tijd voor specifieke projecten wordt gebruikt, wordt op dit moment extern ingehuurd om te komen tot de afronding van de gemeentelijke monumentenlijst. De op termijn aan te trekken strategisch beleidsadviseur moet zich naast monumentenzorg bezig houden met archeologie en architectuurbeleid. Op dit moment wordt qua archeologie overigens al samengewerkt met Loenen en Breukelen.
- De gemeente denkt de gemeentelijke monumentenzorg door deze scheiding van taken goed op de rails te kunnen zetten.
- De Monumentenverordening is aangepast aan de nieuwe monumentencommissie, maar zal in de nabije toekomst verder worden geactualiseerd.

De Erfgoedinspectie geeft aan dat er veel in gang is gezet om een kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen, maar is bezorgd over het ontstane gebrek aan deskundigheid op het gebied van de monumentenzorg bij de gemeente. De gemeente Maarssen is van plan hiervoor de Monumentencommissie te benutten, maar de Erfgoedinspectie vindt dit niet transparant en is van mening dat een zekere basiskennis op dit gebied zeker gezien het aantal rijksmonumenten binnen de gemeente onontbeerlijk is. De gemeente heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid en zou een goede gesprekspartner voor initiatiefnemers moeten zijn. De deskundigheid kan misschien anders worden georganiseerd, maar dan moet een en ander formeel worden geborgd.

Tijdens de bespreking zijn de aanbevelingen en de voorgenomen acties stuk voor stuk nagelopen en is de huidige stand van zaken gemeld:

Onderzoek

Aanbevelingen:

Stel transparante criteria vast waarmee kan worden besloten wanneer een bouwhistorisch onderzoek wordt gevraagd.

Regel bouwhistorisch onderzoek bijvoorbeeld in de vergunning om te voorkomen dat bouwsporen verdwijnen en attendeer initiatiefnemers actief op de subsidiemogelijkheden van dergelijke onderzoeken.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: met deze aanbeveling is op dit moment nog niets gebeurd.

Planbehandeling

Aanbevelingen:

Volg de vergunningprocedure zorgvuldig, toets transparant en hanteer de wettelijke termijnen. Scheid het secretariaat van de monumentencommissie, het verlenen van vergunningen en de behandeling van de bezwaarschriften van de overige monumententaken zodat een duidelijke rolverdeling binnen de gemeente ontstaat.

Verspreid daarmee de kennis over monumentenzorg over verschillende functies zodat de huidige kwetsbare constructie wordt verbeterd.

Zorg voor een goede procedure bij het wijzigen van kleuren van een rijksmonument. Het gaat hier immers om een wettelijke verplichting.

Hanteer consequent artikel 16 lid 1 van de Monumentenwet 1988 dat erin voorziet dat een bouwaanvraag direct naar de RACM moet worden gestuurd.

Bestuurlijke reactie: In de bestuurlijke reactie d.d. 16 april 2007 is de gemeente Maarssen vooral ingegaan op de kwetsbaarheid en de beperkte transparantie tengevolge van de toenmalige werkwijze binnen de monumentenzorg. De gemeente gaf in haar reactie aan dat de werkprocessen in het kader van de omgevingsvergunning zouden worden doorgelicht en dat de aanbevelingen van de Erfgoedinspectie op dit vlak hierbij zouden worden betrokken.

Stand van zaken juli 2008: Uit de toelichting van dhr. Boekhout aan het begin van de overleg blijkt dat veel van deze aanbevelingen zijn opgepakt. De aanbevelingen over het wijzigen van kleuren van een rijksmonument blijft echter staan.

Bij de aanbeveling over directe doorzending van bouwaanvragen naar de RACM moet inmiddels het volgende worden aangetekend. De RACM adviseerde tot 21 april 2008 aan gemeenten over alle bouw- en restauratieplannen van monumenten, maar in het kader van de Wet Beperking Adviesplicht en het daarop vooruitlopend in werking getreden interimbeleid is dit advies nog slechts in een aantal gevallen (sloop, herbesteding en reconstructie) verplicht. Wel moeten gemeenten van elke bouwaanvraag voor een rijksmonument een melding naar de RACM sturen.

Advisering

Aanbevelingen monumentencommissie:

Laat de commissie voorzitten door een onafhankelijke voorzitter.

Adviseer niet meer alleen via het verslag maar stel een compleet eindadvies over restauratieplannen op.

Laat de monumentencommissie de door haar in 2003 vastgestelde criteria bij de beoordeling van bouwplannen hanteren en neem dit op in de adviezen.

Zet de adviezen op de gemeentelijke website.

Informeer de monumentencommissie over de afhandeling van haar adviezen.

Overweeg een bouwhistoricus in de monumentencommissie op te nemen.

Aanbevelingen RACM:

Stel regulier ambtelijk en bestuurlijk overleg tussen de RACM en de gemeente in om de wederzijdse betrokkenheid te vergroten.

Zorg ervoor dat door particulieren ingeschakelde specialisten van de RACM, schriftelijk de betreffende regioconsulenten en de gemeente op de hoogte stellen van hun bevindingen zodat die kunnen worden betrokken bij de formele procedure.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: De voorzitter van de nieuwe monumentencommissie is onafhankelijk. De commissie adviseert met behulp van complete eindadviezen. Gezien de korte tijd dat de gemeente Maarssen nu met deze nieuwe commissie werkt (sinds 1 juni 2008) is het haar onbekend of de commissie met criteria werkt. De overige drie aanbevelingen voor de monumentencommissie moeten nog worden opgepakt.

De gemeente noch de RACM heeft tot op heden actie ondernomen om te komen tot een regulier overleg met de RACM.

Uitvoering

Aanbeveling: Leg gemeentelijke procedures en afspraken met eigenaren schriftelijk vast, zodat de informatieoverdracht niet alleen afhankelijk is van persoonlijke contacten.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: alle mondelinge afspraken, memo's en notities worden tegenwoordig opgenomen in het BWT-overall systeem.

Handhaving

Aanbeveling: breng de voorgenomen acties uit de Handhavingnota 2004 in de praktijk.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: in het kader van handhaving krijgen monumenten geen specifieke aandacht. De handhaving is minimaal omdat er vooral wordt ingezet op veiligheid. Er is sprake van een discrepantie tussen het vastgestelde beleid en de uitvoering. Voor het toezicht op de bouwvergunningen is slechts een halve fte beschikbaar.

Informatieoverdracht

Aanbevelingen: Bed de contacten met de gemeentelijke historische verenigingen in met behulp van een structureel overleg.

Breng informatie over de gemeentelijke restauratieprocedures en het gemeentelijk monumentenbeleid proactief naar de bevolking, bijvoorbeeld in de vorm van een brochure of informatie op de gemeentelijke site.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: met de Historische Vereniging Maarssen is nu eenmaal overleg geweest. Dat overleg vond plaats naar aanleiding van een open brief in de krant van de vereniging over de gemeente. De vereniging wil graag een rol in de toetsing van plannen, maar dat wil de gemeente niet, omdat hier adviesorganen zoals de Monumentencommissie en de RACM voor zijn. Op dit moment ligt de vraag bij de vereniging wat zij dan verder wil. De informatie op de gemeentelijke site is nog niet geactualiseerd.

Documentatie

Aanbevelingen: Zorg zo snel mogelijk dat de dossiers op orde komen en dat bij het voorkomen van verschillende dossiers wordt doorverwezen.

Zorg voor een overzicht in de stand van zaken van restauratieplannen en de overtredingen.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: op dit moment worden de nieuwe dossiers volgens een deugdelijke indeling volgens BWT-overall systeem opgebouwd en er wordt gewerkt met een protocol. Mogelijk wordt het oude archief gedigitaliseerd.

Beleid

Aanbevelingen: Stel op korte termijn een geactualiseerde monumentenverordening vast.

Vul de monumentennota aan met een aantal belangrijke nieuwe ontwikkelingen zoals bouwhistorisch onderzoek.

Bestuurlijke reactie: Op deze aanbevelingen is in de bestuurlijke reactie niet specifiek ingegaan.

Stand van zaken juli 2008: de monumentenverordening is aangepast aan de nieuwe monumentencommissie en zal op korte termijn worden geactualiseerd. Wanneer de vacature van strategisch beleidsadviseur is ingevuld, dan zal de beleidsnota worden geactualiseerd.

Tenslotte

Afgesproken wordt dat uiterlijk 1 augustus a.s. het conceptverslag naar de gemeente Maarssen wordt gestuurd, die uiterlijk 1 oktober zal reageren. De reactie zal worden verwerkt in het verslag en daarna wordt het verslag op de website van de erfgoedinspectie geplaatst.

De Erfgoedinspectie neemt over een jaar contact met de gemeente op om te zien hoever deze is met het verbeteren van de kwaliteit van de monumentenzorg.